Baranyi Ferenc

Lali

Dr. Nagy Lajos az édesapám kishugának a fia volt, tehát az unokatestvérem. Ő volt az idősebb, tehát unokabátyám. Méghozzá az első számú. Gyerekkoromban ugyanis kicsit az édesbátyámnak érezhettem, hiszen jószerével együtt cseperedtünk. Én minden nyáron két-három hetet náluk töltöttem Vecsésen, a Mária utca négyben, ő pedig a húgával, Csöpivel nálunk, Nyáregyházán töltötte a vakáció hátralévő részét. Később, bejáró diák koromban egy évig náluk is laktam, mert Vecsésről hamarabb volt elérhető Budapest, mint Nyáregyházáról.

Lali négy évvel volt idősebb nálam, Gyerekkorban ez nagy különbség. Amikor az ember mondjuk hatéves, akkor a tízéves unokatestvérét hajlamos olyan felnőtt-félének tekinteni. Lali a példaképem és az őrzőangyalom volt. Én gyámoltalan, mulya, vézna fiúcska voltam, Lali sportos, erős, legyőzhetetlen. Az ő védőszárnyai alatt nem féltem a nyáregyházi „einstandoló" suhancoktól. Ha Lali velem volt, a közelembe se mertek jönni. Mellette a liberátoroktól se féltem, amelyek 1944 nyarán fölöttünk húztak el, Budapest légterébe igyekezvén, hogy gyilkos bombákat szórjanak a fővárosra. Bár olyan kis falura, mint Nyáregyháza, nem pazaroltak még egy csenevész bombát sem, én mégis pincébe bújtam előlük. Ám attól kezdve, hogy Lali megérkezett hozzánk, nem rettegtem a légitámadásoktól; nem a föld alá igyekeztem, hanem a legmagasabb nyárfa tetejére a kertünk végében, persze Lali társaságában. Onnan, a lombok fedezékéből kémleltük a repülőket.

Jellemben is erős volt. Egyszer a nővérem csúnyán viselkedett vele, ráfogott egy olyan sunyiságot, amit egyébként ő maga követett el. Lali „elvitte a balhét", hogy a nővérem ne kapjon ki, pedig két szóval tisztázhatta volna magát.

Ó, azok a nyáregyházi nyarak velük! Egyik korai zsengém suta strófáiban is visszaköszönnek:

Házunk falán a vadszőlő futása
agg pókok hálójába ütközött,
perpatvaruk láttán a nyurga nyárfa
kuncogott, mint huncut kamaszkölyök,

a sünhátú tarlón, a kertek alján
kutyánk, Cigány, ürgét lesett, s ha feljött
a szeles ürge: fogócskába kezdtek,
kazlak körül keringőzött a kedvük,

a szikes tó gyűrűző, halk vizéről
kóborló szellő hordta szét a csendet,
majd csíz csapott a sás közé s a nádak
csiklandósan nevetve felzizegtek.

E rebbenésnyi hangokat befalta
a feneketlen dél nagy, lomha szája,
és udvarunkon beszegte az asztalt
gyerekszemeink csipkerózsa-lánca.

Lalira úgy néztem föl, mint Nemecsek Bokára a Pál utcai fiúkban. Ha megjelent, ha mindig barátságos hangján megszólalt, rögtön biztonságban érezte magát az ember. Ettől lett orvosnak is kiváló. Már a köszönése is felért egy nyugtató injekcióval. A betegeinek – szolnoki és vecsési olvasóimtól tudom – mentális erőforrás is tudott lenni. Nemcsak megvizsgálta és kezelte őket, hanem gondjai gödréből is igyekezett kijjebb segíteni valamennyit. Ha csupán annyi időt töltött bárki is a rendelőjében, amennyit két recept megírása igényelt, az a néhány perc is gyógyító volt az ő aurájában, annyi szeretet, derűs nyugalom sugárzott a lényéből. A gyógyszerekhez mellékelte a személyiségét is.

Még gimnazista voltam, amikor bonvivánnak is láthattam őt. A messze földön híres vecsési színjátszócsoport a Csárdáskirálynőt adta elő, Lali volt Edvin, későbbi neje, Icu pedig Szilvia. Hatalmas sikerük volt. Szájtátva néztem az előadást és arról ábrándoztam – még mindig gyámoltalan, önbizalomhiányban szenvedő kamaszként –, hogy énnekem is tapsolnak egyszer. Valamiért, amit jól csinálok. Annak a Csárdáskirálynő-előadásnak nem kis szerepe volt abban, hogy tétova ábrándozásom lassan-lassan elszánt ambícióvá kezdett bátorodni, s a magam területén végül megízlelhettem a siker mámorító – és gyakran óvatlanra kábító – nektárját is.

Vénségemre visszagyámoltalanodtam szorongó gyerekké. Einstandolták az önbizalmamat, hitemet. Kellene Lali, az aurájával.

Ám ő, valahol a felhők felett, sérült angyalszárnyakat reparál már.